

OBSAH

PŘEDMLUVA GENERÁLNÍHO TAJEMNÍKA.....	9
1 VZNIK ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ	13
2 ORGANIZACE A STRUKTURA ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ	
Členství /17//; Dodatky k Chartě /17//; Oficiální jazyky /17//;	
Hlavní orgány: Valné shromáždění /17//; Rada bezpečnosti /20//;	
Hospodářská a sociální rada /23//; Poručenská rada /25//;	
Mezinárodní soudní dvůr /26//; Sekretariát /27//;	
Rozpočet Organizace spojených národů	29
3 MEZINÁRODNÍ MÍR A BEZPEČNOST	
Prohlubování mírových vztahů	35
Zprostředkování a udržování míru.....	36
Program pro mír	38
Afghánistán.....	40
Zprostředkovatelská mise OSN v Afghánistánu a Pákistánu /42//;	
Kambodža	43
Předsunutá mise OSN v Kambodži /45//;	
Úřad OSN pro přechodné období v Kambodži /45//;	
Střední Amerika	46
Pozorovatelská mise OSN pro ověřování voleb v Nikaragui /46//;	
Pozorovatelská skupina OSN ve Střední Americe /47//;	
Mise pozorovatelů OSN v Salvádoru /48//;	
Kongo.....	48
Operace OSN v Kongu /49//;	
Kypr	50
Jednotky OSN pro udržení míru na Kypru /50//;	

Írán a Irák	55
Skupina vojenských pozorovatelů OSN v íránsko-iráckém konfliktu.....	57
Irák - Kuvajt	59
Pozorovatelská mise OSN na irácko - kuvajtské hranici /60/;	
Zvláštní komise OSN /61/;	
Irácko - kuvajtská demarkační komise /62/;	
Humanitární pomoc iráckým uprchlíkům a přesídlencům /63/;	
Korea	64
Komise OSN pro sjednocení a obnovu Koreje /65/	
Střední východ.....	65
Organizace OSN pro dozor nad příměřím /66/;	
Mimořádné ozbrojené síly OSN /68/;	
Pozorovatelské vojenské síly OSN pro kontrolu odpoutání /69/;	
Dočasné jednotky OSN v Libanonu /72/;	
Agentura OSN pro pomoc a práci ve prospěch palestinských uprchlíků na Blízkém východě /76/;	
Jihoasijský subkontinent: Indie - Pákistán	79
Vojenská skupina pozorovatelů OSN v Indii a Pákistánu /80/;	
Odzbrojení	81
Kosmický prostor	88

4 HOSPODÁŘSKÝ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ

Nový celosvětový společenský postoj k mezinárodní hospodářské spolupráci	96
Mezinárodní strategie rozvoje pro Čtvrtou rozvojovou dekádu OSN.....	97
Programy OSN pro hospodářský a sociální rozvoj.....	99
Technická spolupráce ve prospěch rozvoje	101
Program OSN pro rozvoj /102/;	
Rozvojový fond OSN pro ženy /103/;	
Program dobrovolníků OSN /104/;	
Obchod a rozvoj	105
Konference OSN o obchodu a rozvoji /105/;	
Nadnárodní společnosti a světové hospodářství.....	108

Věda a technika pro rozvoj	111
Přírodní zdroje a energie.....	112
Ochrana životního prostředí	115
Program OSN pro životní prostředí /115/;	
Konference OSN o životním prostředí a rozvoji /117/;	
Lidská sídla	119
Středisko OSN pro lidská sídla /Habitat/ /119/;	
Světové potravinové problémy	120
Světová rada pro výživu /121/;	
Světový program potravin /123/;	
Populace	124
Fond OSN pro populační činnost /126/	
Úloha žen v rozvoji	127
Mládež a rozvoj.....	128
Stárnutí a staří lidé	129
Handicapované osoby	130
Mezinárodní rok rodiny, 1994	131
Prevence zločinnosti a zácházení s delikventy	132
Mezinárodní kontrola omamných a psychotropních látek	134
Program OSN pro mezinárodní kontrolu omamných látek /136/;	
Fond Programu OSN pro mezinárodní kontrolu omamných látek /137/	
Pomoc dětem	138
Dětský fond OSN /138/	
Školení a výzkum	141
Instituce OSN pro školení a výzkum /141/; Instituce OSN pro výzkum otázek odzbrojení /142/; Univerzita OSN /143/;	
Výzkumný ústav OSN pro sociální rozvoj /143/; Mezinárodní výzkumný a vzdělávací institut pro povznesení žen /144/	

5 LIDSKÁ PRÁVA A HUMANITÁRNÍ POMOC

Všeobecná deklarace lidských práv	147
Mezinárodní pakty o lidských právech	148

Vymýcení rasové diskriminace	151
Apartheid	153
Boj proti mučení	162
Stížnosti na porušování lidských práv	163
Skoncování s porušováním lidských práv	163
Ženy a lidská práva	165
Další otázky lidských práv	166
Právo na sebeurčení /166/; práva dítěte /166/; hospodářská, sociální a kulturní práva /167/; právo na rozvoj /167/; odstranění všech forem náboženské nesnášenlivosti /167/; lidská práva a vědecký a technický rozvoj /168/; ochrana migrantních dělníků /168/; ochrana domorodého obyvatelstva /168/; práva cizích státních příslušníků /169/; práva menšin /169/	
Prevence porušování lidských práv - poradenské služby a technická pomoc	169
Středisko pro lidská práva	169
OSN a nevládní organizace - společná práce	169
Prohlubování lidských práv - informace a osvěta	169
Světová konference o lidských právech, 1993	170
Uprchlíci	171
Vysoký komisariát OSN pro uprchlíky /171/;	
Pomoc v případech přírodních katastrof a zvláštní hospodářská pomoc	173
Odbor pro humanitární záležitosti /173/;	
Ústřední fond pro mimořádné situace /174/;	
Súdánsko - sahelský úřad OSN /174/	

6 DEKOLONIZACE

Mezinárodní poručenská soustava	179
Poručenská území, která uplatnila právo na sebeurčení	180
Nesamosprávná území	181
Území, na něž se i nadále vztahuje Deklarace o dekolonizaci (stav k 30. červnu 1992) /183/	

Deklarace o poskytnutí nezávislosti koloniálním zemím a národům.....	184
Poručenská a nesamosprávná území, která dosáhla nezávislosti po schválení rezoluce Valného shromáždění 1514 /XV/	186
Namibie	188
Plán OSN na nezávislost Namibie /189/; Skupina OSN pro pomoc v přechodném období /190/; Mise OSN pro prověření situace v Angole /191/	

7 MEZINÁRODNÍ PRÁVO

Soudní urovnání sporů	195
Mezinárodní soudní dvůr /195/	
Rozvoj a kodifikace mezinárodního práva	198
Komise pro mezinárodní právo /198/	
Mezinárodní obchodní právo	200
Komise OSN pro mezinárodní obchodní právo /200/	
Mořské právo	201
Přípravná komise /205/; průkopnickí investoři /205/; účinek úmluvy /206/	
Další právní otázky	207

8 MEZIVLÁDNÍ ODBORNÉ ORGANIZACE PŘIDRUŽENÉ K OSN

Mezinárodní agentura pro atomovou energii	212
Mezinárodní organizace práce	215
Organizace OSN pro výživu a zemědělství.....	217
Organizace OSN pro výchovu, vědu a kulturu	218
Světová zdravotnická organizace	220
Světová banka	221
Mezinárodní banka pro obnovu a rozvoj /222/; Mezinárodní sdružení pro rozvoj /223/; Mezinárodní finanční korporace /224/; Multilaterální organizace pro garantování investic /224/	
Mezinárodní měnový fond	225

Mezinárodní organizace pro civilní letectví.....	226
Světová poštovní unie	228
Mezinárodní telekomunikační unie	229
Světová meteorologická organizace.....	231
Mezinárodní námořní organizace	233
Světová organizace duševního vlastnictví.....	235
Mezinárodní fond pro zemědělský rozvoj	236
Organizace OSN pro průmyslový rozvoj	237
Všeobecná dohoda o clech a obchodu	239

DODATKY

Seznam zkratk.....	245
Nárůst členských států OSN, 1945 - 1992	247
Členské státy OSN /stav k 31. červenci 1992/	249
datum přijetí; příspěvková stupnice; počet obyvatel	
Informační ústředí a služby OSN /stav k 30. dubnu 1992/	256
Význam, ná období a dny OSN	263
Doporučená literatura	266